

Núm. 8. Gener 2024

Les vaques, al punt de mira

Amb el raonament que les vaques emeten metà, hi ha qui voldria desfer-se de tots els ramats i potenciar alternatives com la carn de laboratori o les dietes veganes. Però les dades ens diuen que **alguns sistemes agro-ramaders poden compensar aquesta emissió de metà captant diòxid de carboni de l'atmosfera.** I a més, un estudi recent

calcula que l'elaboració de carn de laboratori pot emetre entre 4 i 25 vegades més de diòxid de carboni que la producció convencional.

[Consulta les dades en aquest article](#)

Vine a L'Era!

[Si reps el butlletí i encara no t'has associat](#)

[a la nostra entitat, apunta't!](#)

Només són 55 euros/any

L'associació L'Era necessita finançament per aquest projecte. Si vols que el teu banner aparegui en aquest espai, si us plau, contacta amb nosaltres a xarxa@associaciolera.org

Aquest butlletí digital ha rebut el suport de [Semillas Fitó](#) i [Ramaders de Juncosa SCCL](#)

fito
Tus semillas

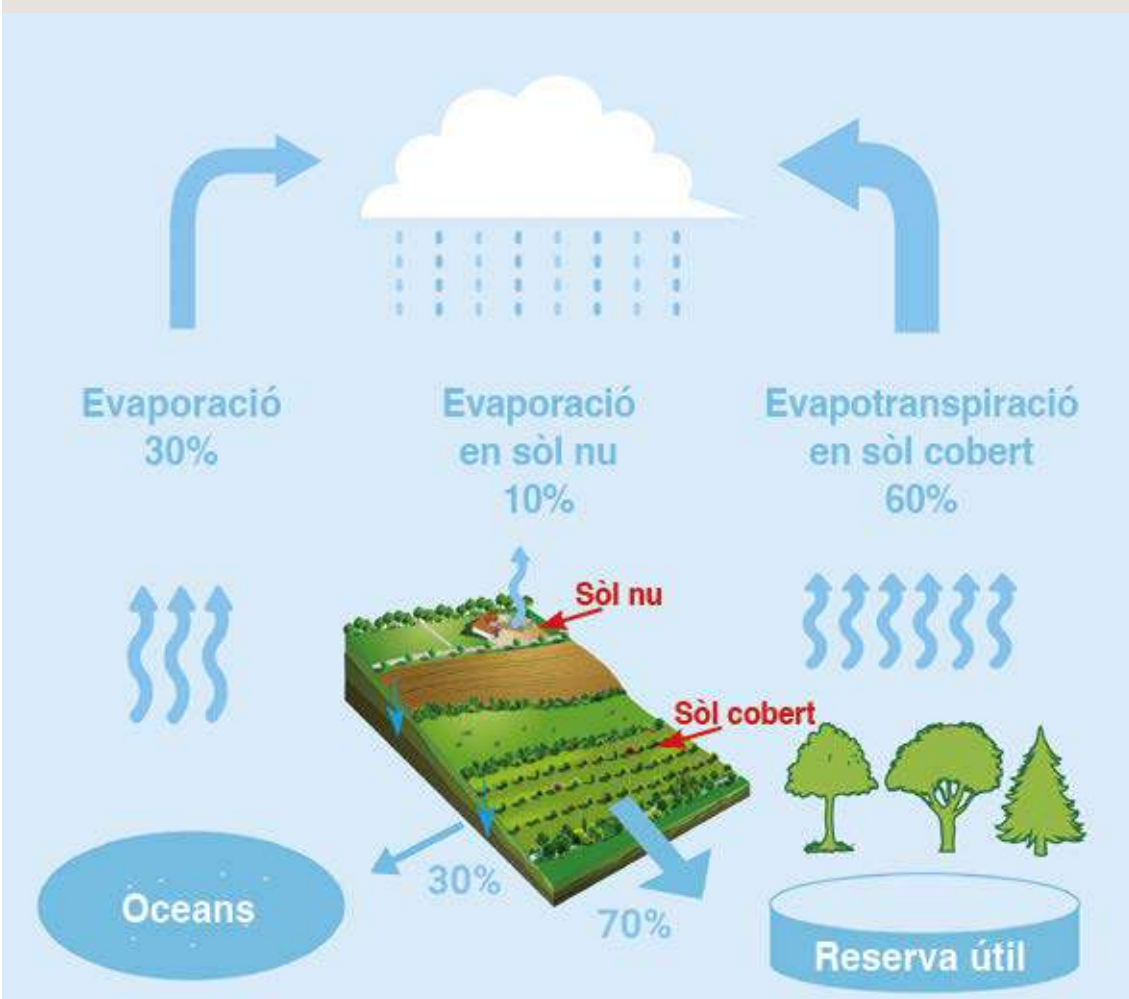
RAMADERS DE JUNCOSA S.C.L.

Viticultura biodinàmica amb cobertes espontànies

Michaël Georget aplica a la seva vinya el sistema de poda Marceau Boudarias. Aquest pagès de França s'ha proposat recuperar una vinya de 140 anys, utilitzant cobertes verdes, preparats vegetals, biodinàmica i altres tècniques.

El "petit cycle de l'aigua"

La manera com treballem i cultivem la terra té una conseqüència directa sobre el que alguns hidròlegs anomenen 'el petit cicle de l'aigua'. Les precipitacions es nodreixen en

més del 50% d'aquest cicle i, per tant, el que fem o no a les nostres finques agràries té un impacte directe en la pluja que ens acabarà regant el sòl.

El que en Michal Kravčík i d'altres hidròlegs anomenen “el petit cicle de l'aigua” és un circuit tancat de l'aigua en el qual l'aigua evaporada de la terra (i no dels oceans) torna al mateix medi terrestre en forma de pluja. Hi ha altres científics que l'anomenen cicle continental o cicle local, per diferenciar-lo del cicle global que inclou els oceans.

Segons en Michal Kravčík:

Si volem tenir precipitacions estables sobre la terra, és fonamental assegurar-nos que hi hagi evaporació en aquesta terra, per tant, que no quedi eixuta. Si quan plou tenim una gran escorrentia (escolament superficial), aquesta aigua marxarà cap al mar molt ràpidament, i això anirà en detriment de l'evaporació, i la pluviometria de la regió disminuirà. En canvi, si reduïm aquestes “pèrdues” d'aigua i fem que l'aigua percoli al sòl, s'hi emmagatzemi, en resultarà una major evaporació i d'alguna manera estarem “cultivant” o “sembrant” la pluja”.

[Clica per conèixer les recomanacions d'aquest hidròleg per "cultivar" la pluja](#)

El mestratge de les herbes

Aquesta secció vol afavorir un canvi de mirada sobre la gestió de les arvenses dels nostres camps i entendre el paper que hi fan per poder transformar l'estat dels nostres sòls.

La magnífica feina que ha fet Gérard Ducerf -biòleg i pagès- al voltant de les plantes bioindicadores, i els volums que ha publicat, són una porta d'entrada a comprendre l'històric de la parcel·la i com avançar-se a les disfuncions que sovint hi ocorren. El seu

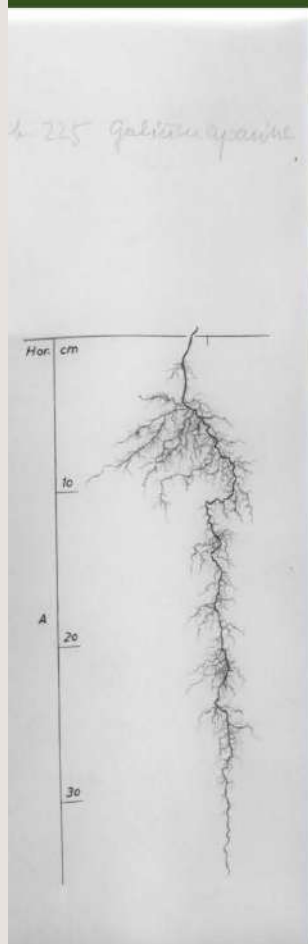
coneixement ens dona les claus per reconèixer com les herbes ens revel·len aquestes disfuncions i com treballen per millorar-les. Si vols conèixer l'eina de diagnosi (en català) o la seva enciclopèdia (en francès), pots demanar aquestes publicacions en aquest [enllaç >>](#)

Apegalós o apegalosa

Galium aparine

Què ens indica

- Riquesa del sòl en bases no solubles (K – Mg – Ca), especialment excedentari en K que pot desembocar en salinitat en aquest element i afectar a la relació entre Ca/Mg.
- Sòl de ric a excedentari en MO animal o vegetal.
- Excés de N mineral (nitrat amònic).
- Part de la MO es fossilitza i una part està en equilibri quant a la formació d'humus.
- Risc important de lixiviació.
- Pot ser que aparegui després d'uns anys de la conversió a la producció ecològica, com a indicadora d'una certa millora de la fertilitat..

Com controlar-la:

- Reduir les aportacions de nitrats minerals o orgànics.
- Reduir el treball del sòl.
- Equilibrar l'aportació de matèria orgànica d'origen animal i/o de cobertes vegetals per restitució de palla/fusta/residus a C/N alt. Si es fan cobertes vegetals, és interessant que arribin a floració o més enllà per afavorir la formació de precursors d'humus.
- Si es fan aportacions de calci, cal després comprovar l'equilibri de bases. Cal mantenir la proporció correcta en la CIC (Capacitat d'Intercanvi Catiónic), és a dir, 70% calci i 10% magnesi (segons els equilibris minerals de William A. Albrecht).
- Reequilibrar el cicle de l'humus aportant oligoelements, en particular bor i silici orgànic, imprescindible per a l'inici de processos d'intercanvi cel·lular entre microorganismes i plantes.

Referències:

- Gerard Ducerf. *Quadern de plantes bioindicadores* (2015)
- Font de les imatges: Wageningen University & Research Image Collection

l'era espai de recursos agroecològics

Els resultats de 10 anys de pastura holística

Poques vegades tenim l'oportunitat de comprovar com un sistema de gestió és capaç de millorar la terra i la biodiversitat vegetal que sustenta al llarg de 10 anys. Fa una dècada, en Jaume Brustenga es va proposar d'aplicar a la seva finca la gestió holística que proposa Allan Savory. Unes poques ovelles, unes tanques de mallasso i la seva persistència van transformant un fenassar poc nutritiu en una mena de prat de dall amb una biodiversitat que nodreix el bestiar i també la terra.

Article de Jaume Brustenga, a la revista Agrocultura.

[Llegeix aquí tot l'article](#)

Pastoralisme i ramaderia extensiva, un llegat a preservar

La reducció de la ingesta de carn en les dietes dels països més rics i la preservació de pràctiques de ramaderia extensiva respectuoses amb l'entorn són dos aspectes que poden ajudar a disminuir l'impacte del canvi climàtic. En aquest article, l'autor ens descobreix el paper fonamental de les pastures com a embornal de carboni i ens aclareix quin rol juga el bestiar criat en sistemes extensius en l'emissió de gasos d'efecte hivernacle. El metà alliberat a partir de les digestions dels remugants és realment tan negatiu?

Article de Sergi Nuss -Universitat de Girona-, a la revista Agrocultura.

[Llegeix aquí tot l'article](#)

Ha arribat el moment: fes un donatiu per a l'agricultura del sòl viu

Fes un donatiu a través de la pàgina donantambiental.cat i desgrava't fins el 95% de l'import a través de la declaració de renda. Per exemple, **si fas una donació de 150 euros, en recuperaràs 142,5.**

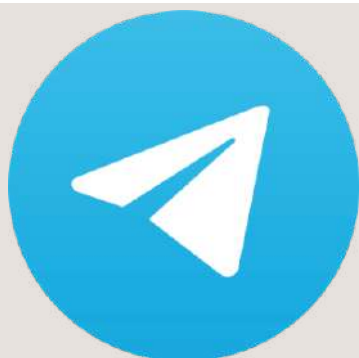
Necessitem suport econòmic **per continuar amb els assajos, la formació i la divulgació de l'agricultura del sòl viu.**

FES-TE DONANT AMBIENTAL I AJUDA A FER CRÉIXER L'AGRICULTURA DEL SÒL VIU!!

[SÍ, VULL FER UN DONATIU](#)

Ja tenim grup de Telegram: @Agriculturasòlviu

Si t'interessa l'agricultura del sòl viu,
suma't al grup de Telegram

[Agricultura del sòl viu.](#)

Vine i comparteix!

Aquest és el butlletí digital mensual de la xarxa pagesa de l'agricultura del sòl viu.
Compartim i difonem informacions i activitats vinculades a la millora dels processos

agronòmics **per transformar la nostra agricultura i els nostres sòls en fèrtils, productius i resilients als efectes del canvi climàtic.**

Per avançar en aquest sentit, des de l'associació **L'Era** hem creat la nova secció **Esfera**, des d'on impulsem projectes d'intercanvis d'experiències, de demostració i recerca.

Trobaràs els butlletins anteriors a associaciolera.org

Tens informació o experiències per compartir? Escriu-nos a neus@associaciolera.org

Si t'han reenviat aquest butlletí i vols rebre'l directament, [dona't d'alta aquí](#)

Al peu del missatge trobaràs l'enllaç per donar-te de baixa

Butlletí digital publicat per l'associació L'Era

l'era espai de recursos agroecològics

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

l'era

espai de
recursos
agroecològics

*Si vols donar-te de baixa d'aquest butlletí,
pots fer-ho a través d'aquest [enllaç](#).*